

#ärdumед

OMRÅDESUTVECKLING UR
ETT BARNRÄTTSPERSPEKTIV

Material till handboken:
Bris Innovationslabb – områdesutveckling
ur ett barnrättsperspektiv

BRIS

HEJ!

Grundidén med Bris Innovationslabb är att öka barns och ungas inflytande över sina egna liv och att ge dem möjlighet att påverka sin framtid. Bris Innovationslabb utvecklades i stadsdelen Tynnered i Göteborg. Arbetsmetoden, Expertgrupp Barn och Expertgrupp Vuxna har tagits fram, prövats och reviderats och är nu redo att spridas över resten av landet. Metoden kan användas i alla sammanhang som rör barn och appliceras på olika frågeställningar, för att ta del av barns kunskap och erfarenhet på ett bättre sätt. Vi på Bris hoppas kunna inspirera många aktörer till att använda detta verktyg för att inte bara höra vad barn säger, utan verkligen lyssna på dem.

TÄNK PÅ DETTA NÄR DU ARBETAR MED EXPERTGRUPPER!

VILKEN INFORMATION BEHÖVER EXPERTGRUPPEN?

En förutsättning för inflytande är information, för att förstå vad och på vilket sätt barnet kan vara med och påverka. Information bidrar också till att skapa mening och engagemang för uppgiften! Du ansvarar för att ta fram ett underlag med den information barnet som deltar behöver.

VILKEN ÄR DIN ÖVERGRIPANDE FRÅGESTÄLLNING?

En väl genomtänkt och tydlig frågeställning är avgörande för om du ska få med dig det du önskar och behöver av expertgruppen, och för att barnen ska ha en möjlighet till ett verkligt inflytande.

PÅ VILKET SÄTT KOMMER RESULTATET AV EXPERTGRUPPENS ARBETE ATT TAS TILLVARA?

Du ansvarar för att ta vara på deltagarnas bidrag på ett bra sätt. Vid återkopplingen till barnen ska du kunna redogöra för det sätt på vilket du tagit hänsyn till barnens bidrag genom hela processen. **När och på vilket sätt får Expertgruppen återkoppling?**

VAD ÄR #ÄRDUMED?

#ärdumed är en serie av olika diskussionsmaterial, kopplade till våra olika rapporter, och nu också till handboken Bris Innovationslab – områdesutveckling ur ett barnrättsperspektiv.

#ärdumed kan du använda vid en träff i din förening, under ett arbetsmöte med kollegor, i klassen eller bland en grupp vänner. Det är en plattform för dig som vill diskutera och dela kunskap kring olika teman som bland annat barns delaktighet och inflytande.

Tanken bakom materialet är att engagera både unga och vuxna i samhällsutvecklingen, bidra till förändring och att öka ungas inflytande. Vi tror att detta material kan vara en bra utgångspunkt.

#ärdumed finns tillgängligt på bris.se.

UPPLÄGG

- 1** Samla några personer till en diskussionsgrupp. En diskussionsgrupp kan se olika ut beroende på sammanhang, omgivning och tema. Kanske befinner ni er i en skolmiljö, i ett bibliotek, i en föreningslokal eller någon helt annanstans. Antalet personer på träffarna kan variera och vare sig ni är fem eller femton personer finns det all möjlighet till en bra dialog.
- 2** Läs igenom den rapport/det material ni sedan vill diskutera.
- 3** Gå in på bris.se, ladda ner och skriv ut **#ärdumed**. Materialet är uppdelat i tre huvuddelar: pratstartare, diskussionsfrågor och citatdiskussioner. Men ni får gärna justera upplägget så att det passar er.
- 4** Diskutera!

KOM IHÅG!

Att delta i en diskussionsgrupp kan vara väldigt lärorikt. Men för att alla deltagare ska få en givande upplevelse finns det några viktiga saker att komma ihåg:

Respektera – kom ihåg att respektera de andra deltagarna och vad de väljer att dela med sig av. Även om de säger något som du kanske inte håller med om och du vill förmedla en annan åsikt, kom ihåg att göra det på ett respektfullt sätt.

Lyssna – när någon annan pratar är det viktigt att lyssna och låta dem tala till punkt. Det är viktigt att alla deltagare känner att de får prata färdigt och dela med sig av sina åsikter.

Engagera – tanken bakom en diskussionsgrupp är att alla deltagare ska få dela idéer, tankar och uppfattningar med varandra och tillsammans skapa dialog. För att allas röster ska bli hörda, bjud gärna in varandra i diskussionen genom en vänlig förfrågan. Men det bör göras utan press.

DISKUSSIONSMATERIAL

För att öppna diskussionen kring materialet kan det hjälpa att börja med ett samtal kring ämnet och materialet mer generellt. Detta skapar en bra grund för resten av dialogen. Om inte alla i gruppen känner varandra sedan innan är detta också ett bra tillfälle för deltagare att introducera sig själva.

PRÄTSTARTARE

- 1 Varför är det viktigt med barns delaktighet och inflytande?
_____
- 2 Hur skapar vi ett jämlikt samhälle för alla barn i Sverige?
_____
- 3 Vilken del i handboken lärde du dig mest av?
_____

EGNA PRÄTSTARTARE

_____

_____

_____

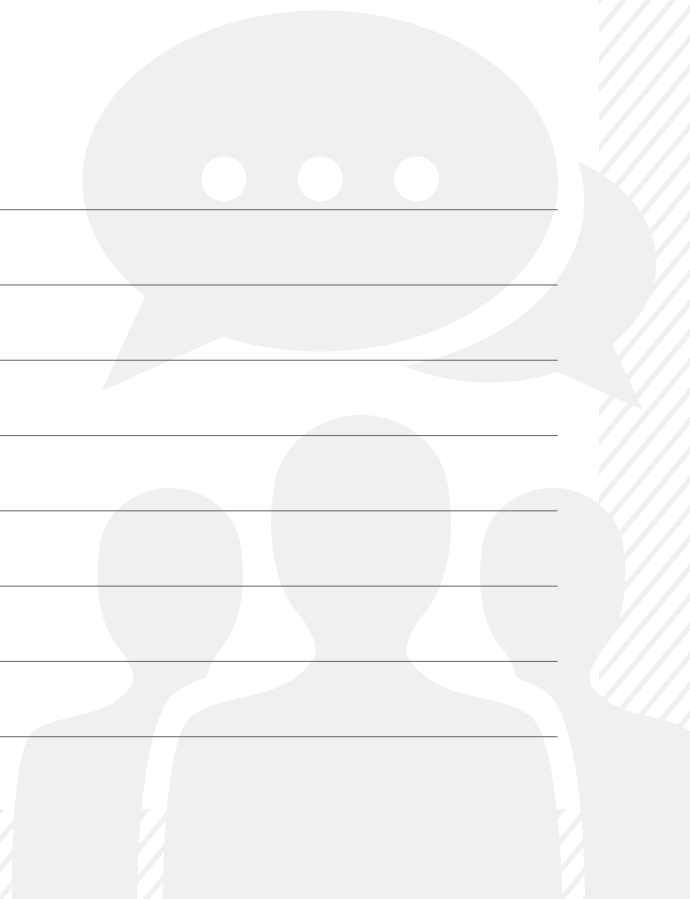
_____

_____

_____

_____

_____

BARNRÄTTSDILEMMAN

INTRODUKTION

Dilemman är ett bra sätt att tillsammans fundera på olika lösningar på situationer som kan uppstå i vardagen. Ta hjälp av varandra för att hitta nya lösningar och nya vägar framåt. Formulera gärna egna dilemman som passar in på er.

Kommunfullmäktige ska ordna ett panelsamtal om barn- och ungas inflytande i politiken. När det är dags för panelsamtalet inser de att de glömt att bjuda in barn till panelsamtalet och nu är det bara en vecka kvar, hur ska de agera nu?

Grundskoleförvaltningen i en kommun har tillsammans med en utvald arbetsgrupp arbetat fram en ny värdegrund som lyder "Trygghet, delaktighet och lärande" och presenteras till elever och föräldrar i samband med skolstart. Elevrådet på en högstadieskola undrar vilken representation barn har haft i värdegrundsarbetet och grundskoleförvaltningen svarar då att barn inte till varit delaktiga i arbetet men de vuxna som deltagit har god kännedom om målgruppen. Vad tycker du grundskoleförvaltningen ska göra nu?

Socialtjänsten i en kommun erbjuder en familj att gå i stödgrupp, men föräldrarna vill absolut inte delta. Socialsekreteraren har inte frågat barnet och det finns inte mycket tid. Vad ska socialsekreteraren göra?

På en **idrottsförening** har en tränare i samråd med barnets föräldrar har bestämt att lyfta barnet vidare till nästa nivå och ser en stor potential att barnet kommer kunna hamna i elitnivå inom det närmsta året. Barnet vill inte flytta upp en nivå utan vill fortsätta spela kvar i den grupp där övriga lagkamrater är i och resonerar att det är roligare. Tränaren och föräldrarna har inte frågat barnet och redan anmält barnet till nästa nivå. Hur tycker du tränare, föräldrarna och klubben ska agera?

DISKUSSIONSFRÅGOR

- 1 Hur kan du gå från att göra ditt jobb för barn till att göra jobbet tillsammans med barn?
- 2 Hur kan jag i min profession inkludera barns kunskap i processer och beslut?
- 3 Vilka krav ställer barns inflytande på vuxna?
- 4 Vad skiljer verkligt inflytande från andra former av engagemang och delaktighet?
- 5 Hur kan vi genom tvärsamverkan skapa en tryggare miljö för barn?
- 6 Hur kan vi gemensamt skapa trygga, vuxna förebilder?

EGNA DISKUSSIONSFRÅGOR

CITATDISKUSSIONER

I den här delen hittar ni citat som är tagna ur handboken. Under varje citat finns också frågor för att skapa dialog och samtal kring olika teman som lyfts i handboken. Formulera gärna också egna frågor kring citaten eller välj egna citat att diskutera.

” Artikel 12: Vuxna ska fråga, lyssna och väga in vad barn tycker innan de tar beslut som handlar om barn. Barnet har rätt att få vara delaktig, bli respekterad, få påverka och göra sin röst hörd.” (sida 9)

- 1 Rätten att komma till tals och bli lyssnad till var en av de mest kontroversiella artiklarna när barnkonventionen togs fram. Hur kan du arbeta för att barn du möter ska kunna uttrycka sina åsikter och få dem beaktade?
- 2 Har du några goda exempel på hur olika verksamheter har arbetat för att lyfta barns röster? På vilket sätt har det påverkat?
- 3 Varför är det viktigt att det barn som berörs av ett beslut också har möjlighet att uttrycka sin åsikt och bli lyssnad på? Hur många anledningar kan ni komma på tillsammans?

” Den nya barnkonventionslagen flyttar barnets inflytande från att vara önskvärt till att istället bli barnets lagliga rätt.” (sida 5)

- 1 Vad innebär det för mig i mitt arbete?
  - 2 Vad innebär det för min arbetsplats/förening etc.?
  - 3 Vad innebär det för barnen?
-

” Genom att arbeta med barns och ungas delaktighet erkänns, respekteras och skyddas barn som rättighetsbärare.” (sida 16)

- 1 Vilket ansvar har vuxna i allmänhet att bidra till att barns rättigheter uppfylls?
- 2 Vilket ansvar har vuxna som möter barn i sitt yrke?

” I varje beslut som rör ett barn ska barnets bästa vara vägledande, och barnet har rätt till information, inflytande och delaktighet. En förutsättning för delaktighet är att barnet får komma till tals.” (sida 35)

- 1 Hur ska barn få del av information som rör dem på bästa sätt?
- 2 Vet barnet/barnen vem som har vilken information?
- 3 Vad tänker du att det är för skillnad på delaktighet och inflytande?
- 4 Hur ska vuxna vara tydliga med vad barnet kan vara med och påverka och inte?

” Endast barn är experter på att vara barn.” (sida 26)

- 1 Hur ska vuxna ge barnen förutsättningar att få komma till tals och låta barnen vara experter på att vara barn, här och nu?
- 2 Hur gör vi för att barnen ska vara hjärtat i processen?

Arenavägen 61
122 77 Johanneshov
Box 101 47, 121 28 Stockholm
Telefon: 08-598 888 00

www.bris.se
Instagram: @bris116111
Facebook: www.facebook.com/BRIS
Twitter: @BRISpress
Swish: 9015041

Barn kan kontakta Bris på
telefon, chatt och mejl.
Telefonnummer: 116 111
Chatt och mejl: www.bris.se

BRIS